

ДНІПРОПЕТРОВСЬКА МІСЬКА РАДА
VI СКЛИКАННЯ
СЕСІЯ
РІШЕННЯ

25.01.12

№ 15/20

Про Програму з локалізації і ліквідації амброзії полинолистої та інших карантинних організмів на території м. Дніпропетровська на 2012-2016 рр.

З метою локалізації та ліквідації небезпечних карантинних організмів на території міста, відповідно до листа управління охорони навколишнього природного середовища Дніпропетровської міської ради від 16.01.12 вх. № 8/132, керуючись законами України „Про карантин рослин”, „Про місцеве самоврядування в Україні”, міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити Програму з локалізації і ліквідації амброзії полинолистої та інших карантинних організмів на території м. Дніпропетровська на 2012-2016 рр. (додається).

2. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійні комісії міської ради з питань охорони здоров'я та екології (Григорук О.П.), з питань житлово-комунального господарства та паливно-енергетичного комплексу (Момот В.О.), з питань соціально-економічного розвитку, бюджету і фінансів (Морозенко Є.В.), першого заступника міського голови Циркіна І.М. і на заступника міського голови Медведчука В.М.

Міський голова

І.І.Куліченко

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення міської ради

від 25.01.12 № 15/20

ПРОГРАМА

*з локалізації і ліквідації амброзії полинолистої
та інших карантинних організмів на території
м. Дніпропетровська
на 2012-2016 рр.*

ПАСПОРТ

(загальна характеристика програми)

Найменування: „Програма з локалізації та ліквідації амброзії полинолистої та інших карантинних організмів на території м. Дніпропетровська на 2012-2016 рр.(далі - Програма).

Ініціатор розроблення Програми: Дніпропетровська міська рада.

Розробник Програми: управління охорони навколишнього природного середовища Дніпропетровської міської ради, Дніпропетровський національний університет ім. Олеся Гончара, Дніпропетровський аграрний університет.

Виконавці заходів: виконавчі органи Дніпропетровської міської ради, підприємства, організації та установи, які розташовані на території міста, незалежно від форми власності та підпорядкування.

Мета: проведення комплексу заходів з локалізації, розробки біологічних методів контролю та ліквідації вогнищ карантинних рослин на території м. Дніпропетровська, зменшення кількості випадків захворювання на алергію серед населення, пов'язаних з цвітінням амброзії та інших карантинних рослин.

Завдання: забезпечення реалізації комплексу заходів з локалізації розробки біологічних методів контролю та ліквідації вогнищ карантинних рослин та чисельності їх насіння на території міста, зменшення кількості випадків захворювання на алергію серед населення, пов'язаних з цвітінням амброзії та інших карантинних рослин, посилення уваги широких верств населення та громадськості до існуючої проблеми шляхом популяризації знань та роз'яснень щодо шкідливості бур'яну – алергену, приведення в належний фітосанітарний та естетичний стан території міста, забезпечення контролю за виконанням заходів проти карантинного бур'яну підприємствами, організаціями та установами незалежно від форми власності та підпорядкування, посадовими особами та громадянами.

Термін реалізації Програми: 2012-2016 рр.

I етап: 2012-2016 рр.

Загальні обсяги фінансування: кошти міського бюджету та інші джерела, не заборонені законодавством.

Очікувані результати: зменшення площі засмічення амброзією полинолистою та іншими карантинними організмами території міста.

Контроль за виконанням: постійна комісія міської ради з питань охорони здоров'я та екології.

1. Склад проблеми та обґрунтування необхідності її розв'язання програмним методом

Дніпропетровськ – одне з найбільших індустріальних міст України, яке є багатофункціональним обласним промисловим центром, важливим транспортним вузлом міжобласного значення, центром міської агломерації, має складну екологічну ситуацію, яка створена проблемами техногенного та природного характеру.

На території міста розташовано близько 300 підприємств металургійної, коксохімічної, машинобудівної, металообробної, будівельної та інших галузей промисловості. У місті 28 промислових районів, 47 житлових районів, 150 урбоекотипів – екологічних районів.

Екологічний стан міста на сьогодні можна характеризувати як несприятливий для здоров'я та комфортного проживання людини. Така ситуація обумовлена негативним впливом комплексу чинників, до якого належить і алергенна дія карантинного бур'яну-амброзії полинолистої.

За останні 20 років амброзія полинолиста розповсюдилась у м. Дніпропетровську не тільки по рудеральних місцезростаннях (пустирі, звалища тощо), але і на прибудинкових територіях, у скверах. У такий спосіб біологічний вид амброзія полинолиста (*Ambrosia artemisiifolia* L.) занесений до нас з Північної Америки, реалізує свою стратегію розширення ареалу, і, в цьому сенсі, територія нашого міста для адвентивної рослини – лише придатний ландшафт для розселення.

Крім алергенної загрози, експансія амброзії полинолистої та інших адвентивних видів, збільшення їх популяцій порушує природний хід розвитку аборигенної флори, стирає її самобутність, створює реальну загрозу зниження біорізноманіття та послаблення стабільності екосистем. На сьогодні проблема набула такого рівня, що її вирішення потребує системного підходу.

Необхідно здійснити науково обґрунтовану оцінку обсягу роботи щодо викорінення амброзії полинолистої на базі визначення зайнятої рослинами площі (m^2), щільності розташування рослин (шт./ m^2), оцінки чисельності насінневого банку рослини у ґрунті. Розробити карантинну мапу міста для раціонального планування заходів з викорінення амброзії у кожному з районів міста. Створити дієві структури з відповідними повноваженнями для налагодження та контролю карантинних заходів на всіх рівнях місцевої влади. Створити умови для проведення наукових досліджень з виявлення нових дієвих методів контролю чисельності амброзії полинолистої.

II. Мета Програми

Головною метою Програми є проведення комплексу заходів з локалізації та ліквідації вогнищ амброзії полинолистої та інших карантинних організмів на території міста, зменшення кількості випадків захворювання на алергію серед населення, пов'язаних з опиленням амброзії, посилення уваги широких верств

населення та громадськості до існуючої проблеми шляхом популяризації знань та роз'яснень щодо шкідливості бур'яну – алергену, приведення в належний фітосанітарний та естетичний стан території міста, забезпечення контролю за виконанням та проведенням заходів проти амброзії полинолистої та інших карантинних організмів підприємствами, організаціями та установами міста незалежно від форм власності, посадовими особами та громадянами.

Основними завданнями Програми є:

- привернути увагу населення та громадськості до проблеми, пов'язаної із засміченням території міста карантинними організмами;
- провести:
 - боротьбу та ліквідацію амброзії полинолистої на території міста;
 - особливу увагу приділити ознайомленню з карантинними організмами в навчальних закладах міста.

III. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми

Виходячи із системного характеру проблеми і біолого-екологічних властивостей карантинної рослини-амброзії полинолистої, з метою більш раціонального витрачання коштів і отримання довгострокового ефекту від заходів, локалізацію та ліквідацію карантинних організмів в місті здійснювати з урахуванням заходів на рівні регіону, і здійснювати їх одночасно, оскільки насіння цієї рослини й алергенний пилок досить легко переносяться на великі відстані.

На території міста, ще до створення карантинної мапи, необхідно проводити заходи з видаленню амброзії:

- виривання карантинних рослин з корінням;
- проведення покосу карантинних рослин перед опиленням у період бутонізації;
- ділянки з порушеним ґрунтовим покривом (після ремонту комунікаційних мереж, інших робіт) негайно засаджувати багаторічними газонними травами;
- створювати газони з багаторічних трав на всіх придатних ділянках у житловій та промисловій зонах міста.

Також необхідно створювати умови для наукового пошуку новітніх способів викорінення амброзії, а також її можливого раціонального використання.

IV. Строки та етапи виконання Програми

У зв'язку з тим, що амброзія полинолиста має велику життєздатність та її насіння здатне зберігати схожість паротягом багатьох років, Програма може бути довгостроковою. Для здійснення першочергових заходів з локалізації та ліквідації вогнищ карантинного бур'яну - амброзії полинолистої та інших карантинних організмів, Програмою передбачається виконання робіт в один етап з 2012 по 2016 роки.

Кожен захід має терміни виконання з необхідними обсягами фінансування та розподіляється за роками з визначенням щорічних обсягів робіт та конкретного результату, який буде досягнуто.

Коригування заходів, термінів їх виконання здійснюється Дніпропетровською міською радою.

V. Перелік завдань і заходів Програми

Перелік завдань і заходів Програми наведений у додатку.

VI. Ресурсне забезпечення Програми

Для реалізації заходів Програми передбачається залучення коштів міського бюджету, а також інших джерел не заборонених законодавством.

Орієнтовні обсяги фінансування заходів Програми – 12550 тис. грн. Виконання заходів Програми розраховано на один етап.

Заходи Програми розроблено з урахуванням пропозицій наукових установ м. Дніпропетровська.

Обсяги фінансування Програми за основними напрямками та завданнями по кожному конкретному заходу наведено в додатку.

VII. Організація управління та контролю за ходом виконання Програми

Ініціатором розроблення Програми є Дніпропетровська міська рада.

Контроль за виконанням Програми здійснює постійна комісія міської ради з питань охорони здоров'я та екології.

Хід виконання Програми в межах повноважень контролюється і здійснюється управлінням охорони навколишнього природного середовища Дніпропетровської міської ради.

Про хід виконання заходів Програми управління інформує постійну комісію міської ради з питань охорони здоров'я та екології.

Координація та контроль за виконанням Програми здійснюється з метою забезпечення:

- дотримання вимог законодавства про місцеве самоврядування в Україні, про карантин рослин:

- виконання завдань і заходів Програми в установлені строки;
- ефективного використання фінансових, матеріально - технічних та інших залучених ресурсів за призначенням.

Контроль за цільовим та ефективним використанням коштів міського бюджету, спрямованих на виконання заходів Програми, здійснюють уповноважені на це органи відповідно до чинного законодавства України.

VIII. Очікувані кінцеві результати виконання Програми

Очікувані результати:

- зменшення впливу амброзії полинолистої на довкілля та здоров'я людей, зокрема зменшення рівня алергенних захворювань;
- покращення естетичного стану території міста;
- створення умов для відродження природного біорізноманіття флори на території регіону;
- створення дієвої системи попередження проникнення карантинних видів на територію регіону;
- виявлення рослинних екстрактів (або інших речовин природного походження), які здатні пригнічувати або ж посилювати проростання насіння, ріст і розвиток бур'янистих рослин;
- методика технологічного отримання біогербіцидних препаратів на базі фізіологічно-активних речовин природного походження;
- низьковитратний спосіб очищення забруднених токсикантами ґрунтів, який базується на використанні метаболічних властивостей амброзії полинолистої.

Додаток

до Програми з локалізації та ліквідації амброзії полинолистої та інших карантинних організмів на території м. Дніпропетровська на 2012-2016 рр.

Заходи

Програми з локалізації та ліквідації амброзії полинолистої та інших карантинних організмів на території м. Дніпропетровська на 2012-2016 рр.

№ п/п	Назва природоохоронних заходів	Відповідальні виконавці	Строки виконання	Орієнтовні обсяги фінансування за роками виконання, тис. грн.					Очікуваний результат від виконня заходу	
				всього	2012р	2013р	2014р	2015р		2016р
I. організаційний										
1.	Розробка карантинної мапи міста.	Управління охорони навколишнього природного середовища Дніпропетровської міської ради	I півріччя	350.0	350.0					Виявлення місць засмічення карантинними рослинами на території міста. Науково-обґрунтована оцінка обсягу роботи по викоріненню карантинних видів на базі визначення зайнятої рослинами площі (м ²), щільності розташування рослин (шт./ м ²), оцінки чисельності насінневого банку рослин у ґрунті.

2.	Виконання науково-дослідної роботи „Розробка альтернативному гербіцидному – негербіцидного методу боротьби з карантинними рослинами”.	Управління охорони навколишнього природного середовища Дніпропетровської міської ради	2012-2014	400.0	160.0	120.0	120.0			Виявлення рослинних екстрактів(або інших речовин природного походження), які здатні пригнічувати або ж посилювати проростання насіння, ріст і розвиток бур'янистих рослин Методика створення біогербіцидних препаратів на базі фізіологічно-активних речовин природного походження. Низьковитратний спосіб очищення забруднених токсикантами ґрунтів. Отримання матеріалу для подальших генетичних досліджень у співпраці з відповідними науковими установами . Можливі ефекти: бактеріостатичний, пригнічення розвитку інших карантинних рослин, тощо.
----	---	---	-----------	-------	-------	-------	-------	--	--	---

3.	Розробка інструкції щодо боротьби з карантинними рослинами на території міста та розповсюдження її серед населення.	Управління охорони навколишнього природного середовища Дніпропетровської міської ради	2012	20.0	20.0					Інформування населення міста про шкоду від карантинних рослин.
4.	Видання поліграфічної продукції: плакатів, банерів тощо, розміщення їх в ЗМІ та розповсюдження серед населення міста.	Управління охорони навколишнього природного середовища Дніпропетровської міської ради	2012-2016	200.0	40.0	40.0	40.0	40.0	40.0	Інформування населення міста про шкоду від карантинних рослин.
5.	Проведення конференцій, семінарів, круглих столів з питань розповсюдження та боротьби з карантинним рослинами; екологічна освіта населення	Управління охорони навколишнього природного середовища Дніпропетровської міської ради	2012-2016	150.0	30.0	30.0	30.0	30.0	30.0	Екологічна освіта населення.
6.	Розробка відеоролика про небезпеку, яку несе для здоров'я людей карантинні рослини та розміщення його в ЗМІ. Інформування через ЗМІ мешканців міста про стан справ в боротьбі з амброзією.	Управління охорони навколишнього природного середовища Дніпропетровської міської ради	I півріччя	30.0	30.0					Інформування населення міста про шкоду від карантинних рослин.
9.	Моніторинг за станом карантинної рослинності на території міста	Управління охорони навколишнього природного середовища Дніпропетровської міської ради	2013-2016	200.0		50.0	50.0	50.0	50.0	Моніторинг за забрудненням території міста карантинними рослинами.
10.	Створення спеціальної постійно діючої комісії виконкому міської ради, розроблення та затвердження регламенту її роботи. (Створення аналогічних комісій на рівні районних рад).	Управління охорони навколишнього природного середовища Дніпропетровської міської ради Районні у місті ради	I півріччя							Контроль за виконанням реалізації Програми.
II. технічний										
1.	Проведення покосу карантинних рослин перед опиленням в період бутонізації (не менше 4-5 разів згідно графіку).	Департамент житлово-комунального господарства та капітального будівництва Дніпропетровської міської ради	2012-2016	1000.0	200.0	200.0	200.0	200.0	200.0	Зменшення впливу амброзії полинолістої на людину як алергена та покращення естетичного стану міста.

2.	<p>Вирування карантинних рослин з корінням та локалізація їх в спеціально призначених місцях, або подрібнення з наступним захороненням решток в санітарних ямах.</p> <p>Розробка порядку економічного механізму стимулювання виконавців, шляхів та засобів розв'язання проблеми поширення амброзії полинолистої і інших карантинних організмів в м.Дніпропетровську.</p>	<p>Управління охорони навколишнього природного середовища Дніпропетровської міської ради, департамент житлово-комунального господарства та капітального будівництва Дніпропетровської міської ради</p> <p>Районні у місті ради</p>	2011-2015	6000.0	2000.0	1000.0	1000.0	1000.0	1000.0	Зменшення впливу амброзії полинолистої на людину як алергена та покращення естетичного стану міста.	
3.	Створення штучних фітоценозів з багаторічних трав у вогнищах амброзії полинолистої (висів газонних трав, озеленення тощо).	Департамент житлово-комунального господарства та капітального будівництва Дніпропетровської міської ради	2012-2016	2500.0	500.0	500.0	500.0	500.0	500.0	Зменшення впливу амброзії полинолистої на людину як алергена та покращення естетичного стану міста.	
4.	Застосування біологічних методів боротьби з карантинними рослинами	Департамент житлово-комунального господарства та капітального будівництва Дніпропетровської міської ради	2013-2016	1700.0		200.0	500.0	500.0	500.0	Зменшення впливу амброзії полинолистої на людину як алергена та покращення естетичного стану міста.	
Всього:					12550.0	3330.0	2140.0	2440.0	2320.0	2320.0	
- У т.ч. міський бюджет					12550.0	3330.0	2140.0	2440.0	2320.0	2320.0	